Trockij Lev Davidovič (1879-1940) :)

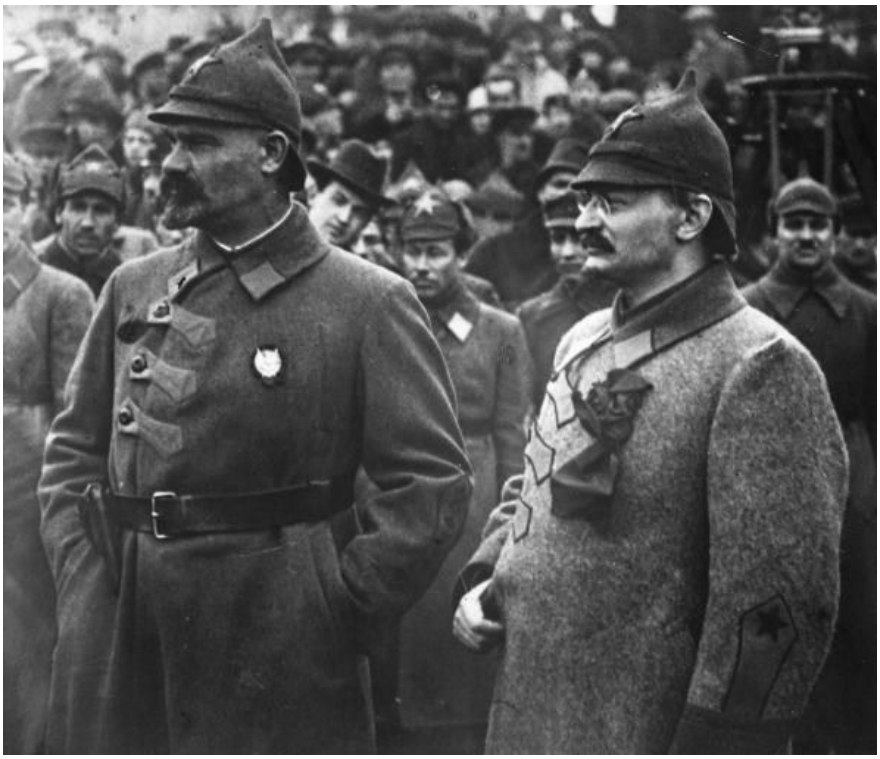
Ruský komunistický revolucionár a vojenský vodca.

Narodený ako Lev Bronštejn, syn prosperujúceho židovského sedliaka na Ukrajine, roku 1896 sa stal marxistom. Do roku 1900 bol niekoľkokrát väznený za revolučnú činnosť. Roku 1902 utiekol z Ruska a prijal meno Trockij - podľa jedného zo svojich žalárnikov. Usadil sa v Londýne, kde žil v exile aj sociálny demokrat Vladimír Iľjič Lenin.

Trockij Lenina obdivoval, ale obával sa, že jeho metódy povedú k diktatúre. Preto sa po rozštiepení sociálnej demokracie roku 1903 pridal k menševickej frakcii proti boľševikom. O dva roky neskôr sa vrátil do vlasti a zúčastnil sa Prvej ruskej revolúcie. Uväznili ho a poslali na Sibír. Roku 1907 sa mu podarilo znovu uniknúť. V máji 1917 sa do Ruska vrátil a v novembri zohral vedúcu úlohu v Druhej ruskej revolúcii, ktorá vyniesla boľševikov k moci.

Ako komisár zahraničných vecí v prvej sovietskej vláde Trockij dohodol Brest-Litovský mier, zmluvu, ktorou sa Rusko stiahlo z Prvej svetovej vojny. Podmienky boli však také ponižujúce, že Trockij cítil povinnosť odstúpiť z funkcie. V rokoch 1918-1924 bol komisárom vojny, v tomto úrade vybudoval Červenú armádu a riadil ju za Ruskej občianskej vojny v rokoch 1918-1921. Keď roku 1924 Lenin zomrel, Trockého pokladali za jeho nástupcu, nemal však prestíž Josifa Stalina, ktorý sa roku 1922 stal generálnym tajomníkom. Trockij bol internacionalistom, veril v svetovú revolúciu a nesúhlasil so Stalinovým opatrným chápaním "socializmu v jednej krajine".

Trockij v roku 1923

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Trockij postupne stratil vplyv, roku 1927 ho vylúčili zo strany a roku 1929 bol prinútený opustiť Sovietsky zväz. Roku 1936 sa usadil v Mexiku, kde ho o štyri roky zavraždil španielsky komunista Ramón Mercader. Existuje dôvodné podozrenie, že konal na Stalinov rozkaz.

V 30. rokoch napísal Trockij viacero kníh, v ktorých bojoval proti stalinizmu a roku 1938 založil IV. internacionálu, presadzujúcu permanentnú revolúciu.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania